

Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallinen ohjausryhmä

Läsnä/este	Etunimi	Sukunimi	Nimeävä organisaatio	Oma organisaatio
Paikalla	Ella	Bingham	Finn-ARMA	Aalto-yliopisto
Paikalla kohdat 5–6	Jaana	Erkkilä-Hill	Unifi	Taideyliopisto
Paikalla	Tuija	Gadd	Tutkijajäsen (Tulanet)	Ruokavirasto
Paikalla	Minna	Harjuniemi	FUCIO & AAPA	Helsingin yliopisto
Paikalla	Jari	Hämäläinen	Unifi	LUT-yliopisto
Paikalla	Janne	Kanner	CSC	CSC
Este	Henrik	Kunttu	Unifi	Jyväskylän yliopisto
Paikalla	Helena	Laaksonen	Tietoarkisto	Tietoarkisto
Paikalla	Leo	Lahti	Tutkijajäsen (Unifi)	Turun yliopisto
Este	Hanna	Lahtinen	Arene	Laurea
Paikalla	Riitta	Lähdemäki	FUN	FUN
Este Varajäsen	Riitta Jussi	Majjala Varkemaa	Suomen Akatemia Suomen Akatemia	Suomen Akatemia Suomen Akatemia
Paikalla	Sanna	Marttinen	Tulanet	Tulanet
Paikalla	Liisa	Maunuksela	Tulanet	Ruokavirasto
Paikalla	Majja	Ojanen-Saloranta	Tulanet	VTT
Paikalla	Emilia	Palonen	TSV	Valtiotieteellinen yhdistys
Paikalla	Taina	Pihlajaniemi	Unifi	Oulun yliopisto
Paikalla kohtaan 5	Seliina	Päällysaho	Tutkijajäsen (Arene)	SeAMK
Este	Juhani	Soini	Arene	Turku AMK
Paikalla	Arja	Tuuliniemi	Kansalliskirjasto	Kansalliskirjasto

Läsnä

Ilmari Jauhiainen (TSV), esittelijä
Hanna Lahdenperä (TSV), sihteeri
Marita Kari (TSV)
Jonni Karlsson (TSV)

Tomi Rosti (UEF), esittelijä kohta 3 & 4
Susanna Nykyri (TAU), esittelijä kohta 6
Laura Niemi (UTU)

Asiantuntijaryhmien ja työryhmien puheenjohtajat:

Anne Sunikka (Aalto) – aineistojen avoimuus
Miki Kallio (OY) – toimintakulttuurin avoimuus

Mari Katvala (OY) – julkaisemisen avoimuus
Anu Lahtinen (HY) – rahoitustyöryhmä

MUISTIO 5.2.2024

Klo 12.30–14.30, Zoom

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

2. Edellisen kokouksen muistio tiedoksi

- [Liite: Muistio 13.12.2023](#)

3. Opinnäytetöiden avoimen saatavuuden osalinjaus

Osalinjauksen kommentoinnin tuloksia esiteltiin kokouksessa 13.12.2023. Työryhmä on muokannut linjausluonnosta kommenttien perusteella, ja työryhmän toinen puheenjohtaja Tomi Rosti (UEF) toi osalinjauksen ohjausryhmän hyväksyttäväksi.

- Liite 1: [Osalinjaus suomeksi](#)
- Liite 2: [Osalinjaus ruotsiksi](#)
- Liite 3: [Osalinjaus englanniksi](#)

Keskusteltiin tilanteesta, jossa monografiana julkistetun opinnäytetyön aineistoista ja tuloksista halutaan julkaista artikkeleita. Todettiin kuitenkin, että linjaus toimii tavoitetilana, johon tulee poikkeuksia, ja linjaus voidaan hyväksyä.

Päätös: Osalinjaus hyväksyttiin, ja ohjausryhmä kiittää työryhmää hyvästä työstä.

4. Kokooma- ja yksittäisteosten avoimen saatavuuden osalinjaus, tilannekatsaus

Kokouksessa 12.12.2022 kokooma- ja yksittäisteosten osalinjaus päätettiin siirtää vuodelle 2024, koska avoin kirjajulkaiseminen oli vahvassa kehityksessä sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Linjaustyö on nyt käynnistetty uudelleen, ja työryhmä valitsi puheenjohtajikseen Riitta Koikkalaisen (Kansalliskirjasto) ja Tomi Rostin (UEF).

Tomi Rosti kertoi työryhmän uudelleenkäynnistämisestä ja sen pohdinnoista työn aikatauluttamisesta, kirjajulkaisemisen rahoitusmallin suhteesta linjaustyöhön sekä työn toivotusta lopputuloksesta. Todettiin, että aikaisemmissa linjauksissa ei oteta kantaa rahoitukseen, ja työn alla olevassa dokumentissa tulisi seurata samaa kaavaa, kuitenkin yhteistyössä avoimen tieteen rahoitustyöryhmän kanssa. Ohjausryhmä kehottaa työryhmää laatimaan linjauksen eikä suositusta.

Todettiin, että avoin kirjajulkaiseminen on kehittynyt työryhmän tauon aikana, joten uusi kuuleminen olisi hyvä järjestää. Vahva toive on, että linjaus valmistuisi vuodenvaihteeseen mennessä. Tämä tarkoittaisi, että linjausluonnos tuodaan ohjausryhmän käsiteltäväksi loppukeväästä, jotta se voidaan hyväksyä kommentoinnille.

5. Avoimen tieteen ja tutkimuksen rahoitus -työryhmän tilannekatsaus

Syksyn 2023 aikana rahoitustyöryhmä on työstänyt nykytilakartoitusta, jota esitellään keskustelutilaisuudessa 8.4.2024. Anu Lahtinen (Helsingin yliopisto), rahoitustyöryhmän puheenjohtaja 1.1.2024 lähtien, esittäytyi, ja Ilmari Jauhiainen esitteli syksyllä 2023 laaditun nykytilaraportin luonnosta ja kevään työsuunnitelmaa.

- [Liite 1: Esityksen diat](#)

Kevään työsuunnitelmaa pidettiin selkeänä, ja kuultiin rahoitusryhmän käsittelevän kaikkien avoimen tieteen osa-alueiden rahoitusta. Rahoitustyöryhmää kehoitettiin hyödyntämään avoimen tieteen ja tutkimuksen viitearkkitehtuuria.

Keskusteltiin rahoitustyöryhmän mahdollisuuksista vaikuttaa uudistuvaan OKM:n rahoitusmalliin. Koska viesti on ollut, että nykyiseen malliin ei ole tulossa isoja muutoksia, katsottiin, että työtä kannattaa tehdä pitkällä tähtäimellä ja pyrkiä vaikuttamaan kauden 2029–2032 malliin.

Nykytilaraportin luonnoksesta todettiin, että kokonaisuutta tulisi vielä tiivistää ja yhtenäistää. Sihteeristöä pyydettiin myös miettimään työn viestintäsuunnitelmaa. Raportti julkistamistilaisuus järjestetään 8.4. klo 13–15 Tieteiden talolla ja verkossa.

6. Datanhallinnan asiantuntijoiden pätevyymiskoulutus

Kokouksessa 30.3.2023 Datanhallinnan asiantuntijan ammatillisen pätevöitymisen tiekartta -työryhmä (AVOTT) kertoi laatimastaan suunnitelmasta datanhallinnan asiantuntijoiden pätevyymiskoulutuksen aloittamisesta Suomessa. Työskentelyn edetessä koulutuksesta vastaavaksi tahoksi täsmentyi Tampereen yliopisto. AVOTT-yhteistyössä laadittu rahoitushakemus sai OKM:lta myönteisen päätöksen. Koulutusta valmistellaan jatkossakin laajassa yhteistyössä. Susanna Nykyri (TAU) kertoi koulutuksen kuluvan kevätkauden suunnitteluvaiheesta.

- [Liite 1: Esityksen diat](#)

Työryhmää kiitettiin menestyksekkäästä työstä, ja korostettiin koulutuksen tarpeellisuutta.

7. Muita asioita

Avoimen tieteen ja tutkimuksen viitearkkitehtuuri julkaistaan tiistaina 19.3. klo 13–16 Tieteiden talolla. [Lisätietoja tapahtumasivulla.](#)

Tiedoksi: Holopainen, M., Käkelä, T., Ikonen, A., Niemi, L., Rantasaari, J., & Rosti, T. (2023). "AVOTT-linjausten vaikutuksia yliopistoissa". *Signum*, 56(4), 21–28. <https://doi.org/10.25033/sig.142192>

Ohjausryhmän työsuunnitelma, kevät 2024

Aika		Käsittelyvaihe	Päätös
Huhtikuu	Avoimen tieteen ja tutkimuksen seurannan indikaattorit, koetarkastelujen tulokset		
	Rahoitustyöryhmän tilannekatsaus		
Syksy	Ehdotus rahoitusmalliksi, hyväksyminen kommentoinnille		x
	Ohjausryhmän kokoonpano 2025–2026		
	Avoimen tieteen palkinnot		x
	Seurannan 2026 indikaattorit		